

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
गुरुवार, दिनांक ५ मार्च, २०२०
(सकाळी १०-०० ते ११-४५ वाजेपर्यंत)

लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) —
(बुधवार, दिनांक ४ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित लक्षवेधी सूचना) — [अनुक्रमांक (१) ते (७)]

(१) डॉ. वजाहत मिर्झा, सर्वश्री शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री रामहरी रुपनवर, आनंदराव पाटील, अमरनाथ राजूरकर, हरिसिंग राठोड, डॉ. सुधीर तांबे, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **महसूल मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"विदर्भातील यवतमाळ जिल्ह्यात असलेल्या पुसद तालुक्याची पुसद जिल्ह्यामध्ये निर्मिती व्हावी यासाठी येथील नागरिकांनी अनेक वर्षांपासून मागणी केलेली असणे, पुसद जिल्हा निर्मितीसाठी विविध समित्या, सामाजिक संघटना व विरोधी पक्षांनी मोठमोठी आंदोलने करून सातत्याने प्रयत्न केलेले असणे, परंतु अद्यापपर्यंत पुसद जिल्हा निर्मितीसाठी कोणतीही ठोस पावले शासनाकडून उचलण्यात आलेली नसणे, पुसद तालुक्यात सर्व कार्यालय असून जिल्ह्यासाठी नवीन कार्यालय उभारण्यासाठी लागणारी जागाही उपलब्ध असणे, मात्र सदर विषयी शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष यामुळे पुसद जिल्हा निर्मिती अद्याप झालेली नसणे, पुसद जिल्हा निर्मितीसाठी स्थापन झालेल्या समितीने याबाबत नवीन प्रस्ताव तयार करून शासनाकडे पाठवलेला असणे, परंतु शासनाकडून आत्तापर्यंत पुसद जिल्हा निर्मितीसाठी कोणतीही कार्यवाही करण्यात न आल्याने यवतमाळ येथील पुसद मधील नागरिकांच्या मनात शासनाप्रती असंतोष व संतापाची भावना निर्माण झालेली असणे, यास्तव पुसद जिल्हा निर्मितीसाठी शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२) श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्र राज्याला अनेक आरोग्यविषयक समस्या भेडसावत असताना अर्धांगवायू ह्या आजाराचे प्रमाण शहरी तसेच ग्रामीण भागात वाढलेले असणे, या आजारावर तातडीने उपाययोजना औषधोपचार होणे आवश्यक असणे, हा आजार फक्त वयोवृद्धांपर्यंत सिमीत न रहाता तरुण पिढीलाही होत असणे, यावर २४

तासांच्या आत उपचार होऊन तो आघात नियंत्रित करण्यासाठी आवश्यक असलेली यंत्रसामुग्री ही फक्त के ई एम रुग्णालयात उपलब्ध असणे, यामुळे दूरच्या आजारी व्यक्तीस त्याचा तातडीने उपयोग होत नसणे, तसेच ही उपचार यंत्रणा आणि त्याची परिपूर्ण माहिती लोकांपर्यंत पोहचलेली नसणे, मुंबई तसेच महाराष्ट्रात कर्करोग पिडीतांचे वाढते प्रमाण, बाहेरून मुंबईत उपचारांसाठी येणाऱ्या रुग्णांची संख्या वाढत असणे, त्यावरील उपचारांकरिता कमी पडणारी रुग्णालये, मुंबई सारख्या शहरात फक्त टाटा हॉस्पिटल हे कर्करोगावरील उपचारांसाठी गरिबांसाठी उपलब्ध असणे, कर्करोग पिडीतांचे इस्पितळांशेजारी असलेले उघड्यावरचे रस्त्यावरील, उड्डाणपुलाखालील, फुटपाथवरील, रेल्वे स्थानकावरील वास्तव्य, यामुळे मुंबईतील सेंट जॉर्ज याठिकाणी असलेल्या मोकळ्या भूखंडावर इमारतीचे बांधकाम करून कर्करोग पिडीत रोग्यांवरील उपचारांसाठी महाराष्ट्र शासन तसेच मुंबई महानगरपालिका यांनी पुढाकार घेऊन रुग्णालय उभारणे, गेल्या पाच वर्षात राज्यातील मधुमेह रुग्णांच्या संख्येत १६० टक्क्यांनी वाढ झालेली असणे, तरूण पिढीमध्ये सुद्धा याचे प्रमाण वाढलेले असणे, या आजारांमुळे सर्वसामान्य नागरिकांच्या मनात या आजाराविषयी अनामिक भीती असणे, यासंदर्भात आरोग्य विभागाने केलेली कार्यवाही, मोहीम व याबाबतची शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका."

(३) श्री. विनायक मेटे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे नगर विकासा मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबई मध्ये एमएमआरडीए द्वारे मेकर मॅक्सिटी (Maker Maxity) या कंपनीला पाच इमारती बांधण्याचे कंत्राट देण्यात येणे, मेकर मॅक्सिटी बांधण्यात येणाऱ्या प्रकल्पास महानगरपालिकेने मंजूरी देणे, हा प्रकल्प बांद्रा पूर्व मध्ये सर्व्हे नं. ३४१, सर्व्हे नं. ४, पारिग खारी, बांद्रा कुर्ला संकुल येथे उभारण्यात येणारा प्रचंड मोठा प्रकल्प असणे, या प्रकल्पामध्ये सीआरझेड, पर्यावरण, रस्ते, मैदान इत्यादी सर्व बाबी आवश्यक असणे, परंतु या प्रकल्पामध्ये मॉल, हॉटेल्स, सिनेमागृह इत्यादी बनवण्याचे काम सुरु असणे, येथील इमारतीला मान्यता ही सन २०१२ नंतर घेण्यात आलेली असणे, येथील इमारती ह्या एक लाखापेक्षा जास्त चौ.फुटामध्ये बांधण्यात येत असणे, या सर्व इमारती, मॉल हॉटेल्स, सिनेमागृहांना पर्यावरणाची नाहरकत तसेच जनतेकरीता १५ मीटरचा रस्ता सोडणे आवश्यक असणे, परंतु Maker Maxity च्या विकासाकांनी कोणत्याही परवानगी न घेता बांधकाम सुरुच ठेवणे, याबाबत काही लोकांनी तक्रारी केल्या असता एम.पी.सी.बी. च्या कायदेशीर समितीने हा प्रकल्प राबविण्याकरिता एन्वायरमेंट, सीआरझेडच्या परवानगी आवश्यक असल्याचे लेखी पत्राव्दारे सांगण्यात आलेले असणे, तसेच एफएसआय

वाढवण्याबाबत पण एमएमआरडीएच्या अधिकाऱ्यांनी पण मदत केलेली असणे, या प्रकल्पामध्ये एमएमआरडीए, पर्यावरण व मनपाच्या अधिकाऱ्यांनी विकासकासोबत आर्थिक संगनमत करून शासनाला करोडो रुपयांना फसवल्याचे निदर्शनास येणे, याबाबत शासनाने संबंधित विभागाच्या अधिकाऱ्यांवर तात्काळ बडतर्फीची कारवाई करून विकासकास काळ्या यादीत टाकून काम बंद करणे आवश्यक असणे, यासंदर्भात शासनाबद्दल पसरलेला तीव्र असंतोष व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (४) **सर्वश्री जगन्नाथ शिंदे**, हेमंत टकले, किरण पावसकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री अनिकेत तटकरे, ख्वाजा बेग, आनंद ठाकूर, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, प्रविण दरेकर, नागोराव गाणार, श्रीमती स्मिता वाघ, सर्वश्री रमेशदादा पाटील, विलास पोतनीस, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्यात सुमारे ८ हजार बेकायदा पॅथॉलॉजिस्ट लॅब चालविण्यात येत असल्याचा प्रकार अधिकृत लॅबधारक संघटनेने दि. ८ जून, २०१९ रोजी राज्य शासनाच्या निदर्शनास आणून देणे, सदरहू निवेदनात राज्यात सुरु असलेल्या बेकायदा पॅथॉलॉजिस्ट लॅबमुळे राज्यातील लाखो रुग्णांची होत असलेली फसवणूक, नाहक अधिकचा सोसावा लागणारा खर्च, तसेच चुकीच्या निदानामुळे त्यांच्या आरोग्यावर होत असलेला विपरीत परिणाम, यासंदर्भात मा. सर्वोच्च न्यायालय व राज्य मानवी हक्क आयोगाच्या निकालाची अंमलबजावणी राज्य शासनाने आजमितीस न करणे, मा. सर्वोच्च न्यायालय व राज्य मानवी हक्क आयोगाच्या आदेशास अनुसरून दि. २६/०५/२०१६ रोजीचा शासन निर्णय तत्काळ मागे घेऊन दि. २४/०५/२००५ रोजीच्या परिपत्रकाच्या अंमलबजावणीचे सुधारित आदेश शासनाने त्वरित काढावेत अशी केलेली मागणी, सदरहू प्रकरणी दि. २५ जून, २०१९ रोजी विधानसभा साभागृहात उपस्थित करण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचनेवर शासनाने दिलेल्या उत्तराच्या अनुषंगाने आजमितीस कोणतीही कार्यवाही न होणे, राज्यात मोठ्या प्रमाणावर चालविण्यात येणाऱ्या बेकायदा पॅथॉलॉजि लॅबमुळे, चुकीचे अहवाल आल्यामुळे, चुकीचे उपचार केले जातात हि गंभीर बाब असल्याचे शासनाने सदरहू लक्षवेधी सूचनेच्या चर्चेच्या वेळी दिलेल्या उत्तरात सार्वभौम सभागृहासमोर म्हटलेले असतानाही आजमितीस याबाबत शासनाने गांभीर्याने विचार करून निर्णय घेतला नसल्यामुळे सदरहू लॅबोरेटरीजमध्ये जाणाऱ्या रुग्णांची होणारी फसवणूक टाळण्यास शासनास आलेले अपयश, सबब शासनाने याप्रकरणी ठोस निर्णय घेऊन त्याची विनाविलंब अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व

शासनाची प्रतिक्रिया."

- (५) **सर्वश्री दत्तात्रय सावंत**, श्रीकांत देशपांडे, बाळाराम पाटील, विक्रम काळे, कपिल पाटील, डॉ. सुधीर तांबे, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील प्राध्यापकांनी दिनांक ४ फेब्रुवारी, २०१३ ते १० मे, २०१३ या कालावधीतील सर्व प्रकारच्या परीक्षेच्या कामकाजावर बहिष्कार घातलेला असणे, सदर बहिष्कारा विरोधात मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे याचिका दाखल करण्यात आलेली असणे, सदर याचिकेवर सुनावणी होऊन एमफुक्टो संघटनेबरोबर चर्चा करण्यासाठी उच्चस्तरीय समिती नेमून सर्व प्रकारचे प्रश्न ७१ दिवसांच्या वेतनासह सोडवावेत असा निकाल दिलेला असणे, प्राध्यापकांना सदर कालावधीतील वेतन देण्याबाबत मा.उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १० मार्च, २०१६ रोजी समिती स्थापन करून निर्णय घेण्याचे मान्य करण्यात आलेले असणे, सदर प्राध्यापकांना बहिष्कार कालावधीतील वेतन मिळण्याबाबत विविध संघटना व लोकप्रतिनिधी यांच्याकडून मागणी करण्यात येत असणे, तसेच सदर समितीच्या एमफुक्टो संघटनेबरोबर बैठकाही झालेल्या असणे, वास्तविक पाहता या प्राध्यापकांनी संप कालावधीत विद्यार्थ्यांचे नुकसान होईल असे कोणतेही काम केलेले नसणे व त्यांचेवरील सर्व जबादारी प्राध्यापकांनी व्यवस्थित पार पाडलेली असणे, त्यानुषंगाने शासनाने सदर ७१ दिवसांचे वेतन अदा करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (६) **श्री. नरेंद्र दराडे, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **सहकार मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था नाशिक, जि.नाशिक या पदावर माहे जून, २०१८ पासून कार्यरत असलेले श्री.गौतम बलसाणे यांनी सहकारी संस्थांच्या कामकाजात अधिकार कक्षेचे केलेले उल्लंघन, कृषी बाजार समिती, नाशिक, सटाणा मर्चंट को. ऑप. बँक, सटाणा, ता.सटाणा आणि विरगाव वि. का. मर्या. विरगाव, ता.सटाणा, जि.नाशिक या प्रकरणामध्ये अधिकाराचा गैरवापर करून अर्धन्यायीक स्वरूपाची बेकायदेशीरपणे कार्यवाही केल्याचे निष्पन्न होणे, याप्रकरणी विभागीय सह निबंधक, सहकारी संस्था, नाशिक यांनी चौकशी करून श्री.गौतम बलसाणे यांनी केलेली बेकायदेशीर कार्यवाही व अनियमितता याबाबतचा अहवाल सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना दि.१८/१०/२०१९ रोजी सादर करूनही अद्याप त्यांच्यावर कोणतीही निर्णयात्मक कार्यवाही न होणे, परिणामी सदर प्रकरण दडपले जाण्याचा प्रयत्न सुरु असल्याचे संशयाचे वातावरण, शासनाने या प्रकरणी तात्काळ कठोर कारवाई करण्याची

आवश्यकता व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (७) श्री. गिरीशचंद्र व्यास, प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री नागोराव गाणार, रामदास आंबटकर, प्रविण दरेकर, डॉ.परिणय फुके, अॅड.निरंजन डावखरे, सर्वश्री सुरेश धस, निलय नाईक, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे पर्यावरण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"भंडारा जिल्ह्याची जीवनदायिनी असलेल्या वैनगंगेचे पाणी मानवी आरोग्यास धोकादायक असल्याचा अहवाल अॅनाकॉन लेबॉरेटरीज या पर्यावरण मंत्रालयाच्या मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळेमार्फत देण्यात आलेला असणे, या पाण्यामुळे वैनगंगेतील माशांसह अन्य जलजन्य जीवांवरही परिणाम झालेला असणे, त्यामुळे वैनगंगेतील दूषित पाण्याचा मुद्दा पुनः एकदा चर्चेत आलेला असणे, भंडारा मत्स्य विभागाने वैनगंगेतील पाणी आणि त्यातील माशांची तपासणी करण्यासाठी माशांचे नमूने अॅनाकॉन प्रयोगशाळेकडे पाठविलेले असणे, या प्रयोगशाळेने माशांचे पोट, किडनी, आतडी, लिवर आदिंची तपासणी केल्यानंतर माशांमध्ये कॅडमियम हा जस्तासारखा पदार्थ अधिक आढळून येणे, साधारणपणे या कॅडमियमची मर्यादा जास्तीत जास्त ०.३ अपेक्षित असताना ते १.८३ इतके जास्त आढळलेले असणे, त्यामुळे वैनगंगेतील पाण्याचा धोका अधिक वाढला असे निदर्शनात येणे, तसेच नागपूर येथून वाहात असलेल्या नाग नदीचे दूषित पाणी वैनगंगेच्या पाण्यात मिसळत असल्याने या पाण्यामुळे वैनगंगेचे संपूर्ण पाणी दूषित होत असणे, कॅडमियम हा जस्तासारखा धातुचा प्रकार असून त्यांचे अधिक प्रमाणात सेवन केल्यास किडनी व अन्य गंभीर आजार तसेच त्यातून कर्करोगही होण्याची भीती असणे अश्या कॅडमियमयुक्त पाण्याने वैनगंगा नदी ग्रासली असणे, भंडारा जिल्ह्यातील बहुतांश ग्रामीण पाणी पुरवठा योजना वैनगंगा नदीशी जोडण्यात आलेल्या असणे, तसेच तुमसर, भंडारा व पवनी या नगर परिषद हद्दीत वैनगंगेतून पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा होत असणे, त्यामुळे जिल्ह्यातील शेकडो नागरिक कॅडमियम युक्त पाण्याचा उपयोग करीत असून आजारांना जवळ करीत असणे, असे असतांना वैनगंगेच्या शुद्धिकरणासाठी किंवा नागनदीचे दूषित पाणी रोखण्यासाठी शासकीय तथा प्रशासकीय यंत्रणा गंभीर नसल्याचे दिसून येत असणे, यावर शासनाने उपाययोजन करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(दुपारी १२-०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

- (१) उप मुख्यमंत्री : महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी सन २०१९-२०२० हे प्रकाशन सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) उद्योग मंत्री : "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाचा सन २०१८-२०१९ या आर्थिक वर्षातील वैधानिक विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) गृहनिर्माण मंत्री : (क) "महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, वांद्रे, मुंबई यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक लेखा आणि स्वतंत्र लेखा परिक्षण अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
(ख) "महाराष्ट्र स्थावर संपदा नियामक प्राधिकरण, मुंबई प्राधिकरणाचे सन २०१८-२०१९ या वर्षाचे वार्षिक लेखे" सभागृहासमोर ठेवतील.
(ग) "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये गृहनिर्माण विभागाचा सन २०१८-२०१९ या आर्थिक वर्षातील वैधानिक विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (४) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री : (क) "गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली यांचे सन २०१८-२०१९ या वर्षाचे वार्षिक लेखे अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
(ख) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचे सन २०१८-२०१९ या वर्षाचे वार्षिक लेखे आणि संविधानिक लेखा परीक्षकांचा लेखापरिक्षण अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
(ग) "कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव यांचे सन २०१७-२०१८ व सन २०१८-२०१९ या वर्षाचे लेखा परिक्षण अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
(घ) "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचा सन २०१८-२०१९ या आर्थिक वर्षातील वैधानिक विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व

अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह)
विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.

- (५) **सहकार, पणन मंत्री** : "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाचा सन २०१८-२०१९ या आर्थिक वर्षातील वैधानिक विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : (क) म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचना — (असल्यास).

(ख) म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने —

(अ) (मंगळवार, दिनांक ३ मार्च, व बुधवार, दिनांक ४ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने) — (अनुक्रमांक (१) ते (४) -

(१) श्री. प्रविण दरेकर, डॉ. परिणय फुके, श्री. प्रसाद लाड, अॅड. निरंजन डावखरे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २ वर कामगार मंत्री निवेदन करतील :-

"डॉंबिवली एम.आय.डी.सी येथील फेज-२ मधील मेट्रोपोलिटन एक्सिम लि. या कंपनीला दि. १८ फेब्रुवारी २०२० रोजी लागलेल्या आगीबाबत."

(२) श्री. सदाशिव खोत, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ६ वर गृह मंत्री निवेदन करतील :-

"राज्यातील होमगार्ड यांच्या प्रलंबित मागण्यांबाबत."

(३) अॅड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री नागोराव गाणार, प्रविण दरेकर, प्रसाद लाड, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक १ वर शालेय शिक्षण मंत्री निवेदन करतील :-

"खासगी, अनुदानित प्राथमिक व माध्यमिक शाळांतील अनुकंपाची प्रकरणे प्रलंबित असल्याबाबत."

(४) श्री. नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, श्री. प्रविण दरेकर, अॅड. निरंजन डावखरे, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील

सूचना क्रमांक ५ वर सामाजिक न्याय मंत्री निवेदन करतील :-

"राज्यातील सामाजिक न्याय विभागांतर्गत येत असलेल्या अनुदानित समाजकार्य महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना ७ वा वेतन आयोग लागू करण्याबाबत."

(ब) (म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची नियमित निवेदन) —

अॅड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री प्रविण दरेकर, प्रसाद लाड, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ७ वर ग्रामविकास मंत्री निवेदन करतील :-

"उसगाव, ता.दापोली, जि.रत्नागिरी येथील भारती शिपयार्ड कंपनीच्या थकीत ग्रामपंचायत कराची जप्तीद्वारे वसुली करण्यास ग्रामपंचायतीकडून दिरंगाई केली जात असल्याबाबत."

चार : म.वि.प. नियम १०१ — अ अन्वये विशेष उल्लेख — (असल्यास).

- मध्यंतर -

पाच : शासकीय विधेयक —

विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे — विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

"सन २०२० चे वि.स.वि. क्रमांक ८ - महाराष्ट्र परिचारिका (सुधारणा) विधेयक, २०२०"

सहा : मा.सभापती महोदयांचा प्रस्ताव :-

"राज्यात महिलांच्या शाश्वत विकासाची उद्दिष्टे व महिला सक्षमीकरण याबाबत स्त्रियांच्या सामाजिक विकासात येत असणारे अडथळे, यामुळे मुख्यतः होणारे बालविवाह व यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना तसेच शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या, त्यामुळे त्यांची पत्नी, मुले-मुली यांची होणारी परवड तसेच बालक-बालिका तथा किशोरवयीन मुलींची होणारी छेडछाड, हल्ले, अपहरण, बलात्कार, खून, कौटुंबिक हिंसाचार, कामाच्या ठिकाणी शोषण, सायबर गुन्हे याबाबत प्रतिबंधात्मक उपाययोजना, याबाबत दोषसिद्धीचे प्रमाण वाढविण्याबाबत आवश्यक पावले उचलण्याची आवश्यकता जाणवत आहे, तसेच आदिवासी, अनुसूचित जाती, जमाती यांच्यावर होणारे अत्याचार व त्यासाठी आवश्यक उपाययोजना त्यातील दोषसिद्धीचे प्रमाण वाढविण्यासाठी निर्भया फंड व निधीची आवश्यकता आहे, नोकरदार महिला व शालेय व महाविद्यालयीन शिक्षण घेणाऱ्या मुलींची वसतीगृहे उभारणे, महिला नवउद्योजकांकरिता पोषक वातावरणाची निर्मिती, शहरी व ग्रामीण भागातील महिलांना व्यावसायिक व रोजगारक्षम प्रशिक्षण देणे गरजेचे आहे, राजकीय, आर्थिक आणि सार्वजनिक निर्णय प्रक्रियेत महिलांचा सहभाग वाढविणे याला

चालना देणे गरजेचे आहे, आर्थिक सक्षमता व समानता निर्माण करणे तसेच संघटित-असंघटित क्षेत्रातील महिलांच्या विविध समस्या व अडचणी दूर करणे, महिला व मुली यांच्या प्रवासासाठी सुरक्षित वाहतूक व्यवस्था उपलब्ध करणे, याबाबत विविध विभागांशी समन्वय साधणे, याकरिता शासन करीत असलेली कार्यवाही व समाजाने तथा सभागृहाने करावयाची उपाययोजना."

सात : (क) (गुरुवार, दिनांक २७ फेब्रुवारी, शुक्रवार, दिनांक २८ फेब्रुवारी, सोमवार, दिनांक २ मार्च, मंगळवार, दिनांक ३ मार्च, व बुधवार, दिनांक ४ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री प्रविण दरेकर, सुजितसिंह ठाकूर, श्रीमती स्मिता वाघ, सर्वश्री सदाशिव खोत, गिरीशचंद्र व्यास, विनायक मेटे, सुरेश धस, डॉ.रणजित पाटील, सर्वश्री रामदास आंबटकर, डॉ.परिणय फुके, रमेशदादा पाटील, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.निलय नाईक, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री प्रसाद लाड, रामराव पाटील, पृथ्वीराज देशमुख, प्रविण पोटे पाटील, अरुणभाऊ अडसड, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव — (चर्चा पुढे सुरू) —

"महाविकास आघाडीचे सरकार स्थापन होण्याच्या दरम्यान विद्यमान मुख्यमंत्री यांनी तसेच काँग्रेस व राष्ट्रवादी काँग्रेस या घटक पक्षांनी प्रत्यक्ष शेतकऱ्यांच्या बांधावर जाऊन अवकाळी पाऊसग्रस्तांना मदतीचे आश्वासन देणे, सदर आश्वासनामध्ये सरकार स्थापन झाल्यानंतर कोरडवाहू पिकांसाठी हेक्टरी २५,००० रुपये व बागायती पिकांसाठी हेक्टरी ५०,००० रुपये मदत देऊ असे वचन देणे, सरकार स्थापन होण्याच्या अगोदर शेतकऱ्यांची सरसकट संपूर्ण कर्जमाफी करून ७/१२ कोरा करू असे आश्वासन दिलेले असताना २ लाखांवरील कर्ज घेतलेले शेतकरी तसेच मध्यम व दिर्घ मुदत कर्ज घेतलेले शेतकरी महात्मा फुले कर्जमुक्ती योजनेमध्ये अपात्र असणे, कृषी उत्पन्न बाजार समितीमध्ये शेतकऱ्यांना दिलेला मतदानाचा अधिकार हिरावून घेतल्याने शेतकऱ्यांवर अन्याय झाला असणे, किमान समान कार्यक्रमांमध्ये शेतमालाला चांगला भाव देऊ असे आश्वासन दिलेले असताना प्रत्यक्ष हमीभावाने तूर, कापूस व इतर खरेदी करतांना अनेक जाचक अटी टाकणे, अवकाळी पाऊसग्रस्त शेतकऱ्यांना दिलेला शब्द न पाळणे, संपूर्ण सरसकट कर्जमाफीची घोषणा ही केवळ कागदावरच असणे, असे असताना शेतकऱ्यांचा कृषी उत्पन्न बाजार समितीतील मतदानाचा अधिकार देखील हिरावून घेण्यात आल्यामुळे महाराष्ट्रातील कोट्यवधी शेतकऱ्यांमध्ये तीव्र स्वरूपाचा असंतोष पसरलेला असणे, महाविकास आघाडीचे सरकार स्थापन होण्याच्या अगोदर जाहीर केलेल्या किमान समान कार्यक्रमांमध्ये महिलांच्या सुरक्षेला सर्वोच्च प्राधान्य देण्यात येईल असे आश्वासन देण्यात येणे, सदर

आश्वासन देऊन देखील महाविकास आघाडी सरकार स्थापन झाल्याबरोबर चांद्यापासून बांद्यापर्यंत दररोज महिला अत्याचारांच्या घटना घडणे, या घटनांमध्ये चार वर्षांच्या चिमुरडीपासून साठ वर्षांच्या स्त्रीचा समावेश असणे, सरकारी कर्मचारी, विद्यार्थिनी, विवाहीत महिला, विधवा महिला तसेच सांस्कृतिक क्षेत्रात काम करणाऱ्या अभिनेत्रीचाही समावेश असणे, हृदय पिळवटून टाकणाऱ्या हिंगणघाट, सिल्लोड, मिरा रोड, सोलापूर, गडचिरोली, नागपूर येथील घटनांमुळे संपूर्ण महाराष्ट्रामध्ये कायदा व सुव्यवस्थेचा बोजवारा उडालेला असल्याचे निदर्शनास येणे, पोलीस कर्मचाऱ्यांच्या कामकाजात अवाजवी राजकीय हस्तक्षेप झाल्याने पोलीस दलाचे खच्चीकरण होवून त्यांचे कायदा व सुव्यवस्थेच्या मूळ कामाकडे दुर्लक्ष होणे, पोलीस दलाचे खच्चीकरण झाल्याने महिला अत्याचाराच्या घटनांमध्ये कोणतीही घट न होता अत्याचाराचे सत्र सातत्याने सुरूच असणे, परिणामी महाराष्ट्रातील कोट्यवधी महिलांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया विचारात घेण्यात यावी."

(ख) **सर्वश्री प्रविण दरेकर**, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, सुजितसिंह ठाकूर, गिरीशचंद्र व्यास, डॉ.रणजित पाटील, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री प्रविण पोटे पाटील, विनायक मेटे, महादेव जानकर, प्रसाद लाड, डॉ.परिणय फुके, अॅड.निरंजन डावखरे, सर्वश्री रामदास आंबटकर, निलय नाईक, सदाभाऊ खोत, रमेशदादा पाटील, रामराव पाटील, प्रशांत परिचारक, श्रीमती स्मिता वाघ, सर्वश्री नागोराव गाणार, अरुणभाऊ अडसड, चंदुभाई पटेल, पृथ्वीराज देशमुख, सुरेश धस, **वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —**

"भारताच्या शेजारील राष्ट्रांमध्ये धार्मिक अल्पसंख्याकांचा अपरिमित छळ होणे, त्याचाच परिणाम म्हणून अनेक हिंदू, बौद्ध, जैन, शीख, ख्रिश्चन इत्यादी नागरिक आश्रय घेण्यासाठी भारतामध्ये येणे, या छळ झालेल्या नागरिकांना नागरिकत्व देण्यासाठी भारतीय संसदेने सुधारीत नागरिकत्व सुधारणा कायदा संमत करणे, नागरिकत्व हा केंद्रसूचीतील विषय असल्याने त्याबाबत कायदा करण्याचा पूर्ण अधिकार संसदेस असणे, संसदेने केलेला कायदा संपूर्ण भारतभर म्हणजेच महाराष्ट्रातही लागू असणे, हा कायदा नागरिकत्व काढून घेणारा नसून नागरिकत्व देणारा असणे, या कायद्यामुळे अल्पसंख्याक समुदायाचे कोणतेही अधिकार हिरावून घेतले जाणार नसणे, तरीदेखील काही देशविघातक शक्ती या कायद्याबाबत संभ्रम पसरविण्यात अग्रेसर असणे, या कायद्याबाबत अफवा पसरविणाऱ्या अनेक खोट्या चित्रफिती, संदेश, समाज माध्यमामध्ये फिरत असणे, अफवांचे पिक जोरात असल्याने, भारतीय समाज मनामध्ये दूही पाडण्याची जी बाब पाकिस्तानला जमली नाही, ती बाब काही देशविघातक शक्तींनी घडवून आणणे,

या अफवा पसरविणाऱ्या व्यक्तित्वर कायद्यातील कलमाप्रमाणे कारवाई करण्याची आवश्यकता असणे, राष्ट्रीय नागरिक नोंदणी (NRC) बाबत तर कोणतीही चर्चा झालेली नसल्याने व त्याची अंमलबजावणी आसाम व्यतिरिक्त इतरत्र होणार नसल्याचे केंद्र शासनाने स्पष्ट केलेले असतानासुद्धा त्याविरुद्धही हेतूपूर्वक अपप्रचार करण्यात येणे, या अपप्रचाराला आळा घालून नागरिकत्व कायद्याविषयी सकारात्मक संदेश सर्व दूर जाणे आवश्यक असणे, त्यादृष्टीने पाकिस्तान, बांग्लादेश व अफगाणिस्तान मधील धार्मिक अल्पसंख्याक असणाऱ्या व प्रचंड छळ झालेल्या आश्रीतांना नागरिकत्व देण्यासाठी महाराष्ट्र विधीमंडळाने त्वरीत सुधारीत नागरिकत्व कायद्याला पाठिंबा देणारा ठराव करण्याची आवश्यकता असणे, नॅशनल पॉप्युलेशन रजिस्ट्रार (NPR) चे काम लवकरात लवकर राज्यामध्ये सुरु होऊन ते पुर्णत्वास जाणे गरजेचे असणे, भारतीय समाज मनामध्ये विशेषतः महाराष्ट्रामध्ये काही समुदायामध्ये पसरलेल्या अफवा दूर करून संशयाचे धुके कमी करण्यासाठी तातडीने विधीमंडळात चर्चा होण्याची आवश्यकता, परंतु याबाबतीत शासनाकडून पुढाकार न घेतल्याने, महाराष्ट्रातील कोट्यवधी नागरिकांमध्ये तीव्र स्वरूपाचा असंतोष पसरला असणे, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व करावयाची कार्यवाही".

(ग) (मंगळवार, दिनांक २५ फेब्रुवारी, बुधवार, दिनांक २६ फेब्रुवारी, गुरुवार, दिनांक २७ फेब्रुवारी, शुक्रवार, दिनांक २८ फेब्रुवारी, सोमवार, दिनांक २ मार्च, मंगळवार, दिनांक ३ मार्च, व बुधवार, दिनांक ४ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री दिवाकर रावते, हेमंत टकले, शरद रणपिसे, विक्रम काळे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, गोपीकिसन बाजोरिया, किरण पावसकर, रामहरी रुपनवर, रविंद्र फाटक, डॉ.सुधीर तांबे, डॉ.मनिषा कायंदे, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, श्री.नरेंद्र दराडे, डॉ.वजाहत मिर्झा, सर्वश्री अमरनाथ राजूरकर, अंबादास दानवे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.दुष्यंत चतुर्वेदी, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री आनंदराव पाटील, हरिसिंग राठोड, मोहनराव कदम, विलास पोतनीस **वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —**

"मुंबई शहरातील झोपडपट्टी पुनर्विकास योजनेतील (एसआरए) घरांच्या क्षेत्रफळाची मर्यादा २६९ चौ.फूटाएवजी ३०० चौ.फूट वाढविण्याबाबत शासनाने घेतलेला निर्णय व एसआरए अंतर्गत करावयाची कार्यवाही, मुंबई शहरात उंच परिसरात असणाऱ्या वसाहतीवर दरडी कोसळून जिवित व वित्त हानी होऊ नये याकरिता संरक्षक भिंती बांधण्याबाबत येणाऱ्या काळात शासन घेत असलेला निर्णय, मुंबईतील शिवडी, नायगांव, वरळी येथील बी.डी.डी.चाळीचा पुनर्विकास

करणे, पंतप्रधान अनुदान प्रकल्पातील इमारतीसाठी सामूहिक विकास प्रकल्प राबविण्याबाबत, उपकर प्राप्त इमारतींच्या दुरुस्तीसाठी ३०००/- रुपये प्रति चौ.मी. ची मर्यादा तात्काळ रुपये ५,०००/- पर्यंत वाढविण्याबाबत निर्णय घेऊन अंमलबजावणी करणे, मुंबईत रेंगाळलेल्या एसआरए योजनांना गती देण्यासाठी प्रयत्न करणे, तसेच मुंबईत आर्थिक मंदिमुळे इमारतीच्या बांधकामास होत असलेला विलंब त्यामुळे ग्राहकांना घराचा ताबा मिळण्यास होत असलेली दिरंगाई, तसेच परवडणारी घरे जास्त उपलब्ध होण्यासाठी शासन यथायोग्य निर्णय घेणे, मुंबईतील वरळी, माहिम भागातील पोलिस वसाहतीचा पुनर्विकास मुंबईतील परळ येथील भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे निवासस्थान असलेल्या वसाहतीचा पुनर्विकास करण्याचा घेतलेला निर्णय, मुंबई शहरात चालू असलेल्या भुयारी मेट्रो रेल्वेच्या मार्गावरील दुतर्फा असणाऱ्या इमारतींना तडे जाणे, अशा इमारतीच्या पुनर्विकासासाठी धोरण शासन निश्चित करणे, मुंबईतील जुन्या व म्हाडा इमारतीच्या गच्चीवरील पावसाळ्यात होणाऱ्या पाण्याची गळती थांबविण्यासाठी इमारतीवर शेड बांधण्याची परवानगी देण्याबाबत डीसीआर मध्ये बदल करण्याची उचित कार्यवाही करणे, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही विचारात घेण्यात यावी."

(घ) (मंगळवार, दिनांक ३ मार्च, व बुधवार, दिनांक ४ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री किरण पावसकर, दिवाकर रावते, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, हेमंत टकले, रविंद्र फाटक, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री अनिकेत तटकरे, विलास पोतनीस, रामहरी रुपनवर, संजय दौंड, डॉ.मनिषा कायंदे, सर्वश्री अंबादास दानवे, दुष्यंत चतुर्वेदी, शरद रणपिसे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.आनंदराव पाटील, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"कोकणाला ७२० किलोमीटरचा समुद्रकिनारा लाभलेला असून व पर्यटनांची मोठी संधी उपलब्ध असतानासुद्धा हा भाग दुर्लक्षित असणे, वशिष्ठी नदीवर कोळकेवाडी धरणावर कोयना विद्युत प्रकल्प — ४ ची निर्मिती केलेली असून या ठिकाणी वर्षभर वीजनिर्मिती सुरू असल्याने वशिष्ठी नदी बारमाही पूर्ण क्षमतेने वाहत असणे, कोकणामध्ये पडणाऱ्या मुसळधार पावसामुळे नदीचे पाणी बाजारपेठेत शिरून कोट्यवधी रुपयांचे नुकसान होत असल्यामुळे वशिष्ठी नदीवर संवर्धन प्रकल्प राबविण्याची होत असलेली मागणी, किनारपट्टीवर मत्स्यव्यवसाय मोठ्या प्रमाणात सुरू असून डिझेलवर सबसीडी, मच्छिमारांना जाळी व अन्य सोयी उपलब्ध करून देण्याची नितांत आवश्यकता, पर्सनेटची जाळी टाकून या राज्यातील

पारंपारिक मच्छिमारांना व्यवसायापासून वंचित ठेवण्याचे सुरू असलेले प्रयत्न, वैधानिक विकास मंडळामार्फत कोकणाला अत्यंत अल्प प्रमाणात निधी उपलब्ध होणे, कोकणाला स्वतंत्र संवैधानिक विकास मंडळ द्यावे असा दोन्ही सभागृहात एकमताने निर्णय होऊनसुद्धा त्यावर अद्याप कारवाई न होणे, रस्ते, आरोग्य, तांत्रिक शिक्षण, वैद्यकीय शिक्षण या विभागात मोठा अनुशेष असणे, राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल योजना बंद होणार असल्यामुळे त्याऐवजी जलजिवन मिशन ही नवीन योजना राबविण्यात येत असणे, परंतु पूर्वी असलेल्या राष्ट्रीय पेयजल योजनेअंतर्गत मंजूर होणाऱ्या नळपाणी योजनांच्या निकषामध्ये कमी लोकसंख्येमुळे व कोकणातील भौगोलिक परिस्थितीमुळे काही योजना बसत नसणे, तरी नवीन येणाऱ्या जलजीवन मिशन या योजनेमध्ये कमी लोकसंख्या असणाऱ्या भागातसुद्धा नळपाणी पाणीपुरवठा योजना राबविण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना करण्याची आवश्यकता, कोकणातील भविष्यकालीन योजना शासनाकडे प्रलंबित असणे त्यांना त्वरीत मंजूरी देवून कोकणात मोठ्या धरणांना मंजूरी देण्यापेक्षा लघुपाटबंधारे योजना व पाझर तलावांना मंजूरी दिल्यास याचा फायदा शेतकऱ्यांना मोठ्या प्रमाणात होत असल्याने याचा शासनाने गांभीर्याने विचार करण्याची आवश्यकता, मुंबईपासून गोव्यापर्यंत सागरी महामार्ग तयार करण्याचा राज्य शासनाने घेतलेला निर्णय, या प्रकल्पाला अद्याप निधी उपलब्ध करून न दिल्यामुळे या प्रकल्पावरील पूल, रस्ते यांची कामे अर्धवट अवस्थेत असणे, कोकणामध्ये एकही शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय नसणे, सिंधुदुर्ग जिल्हा हा पर्यटन जिल्हा म्हणून घोषित करण्यात येणे, परंतु पर्यटनास आवश्यक पायाभूत सोई-सुविधा होऊ शकल्या नसल्यामुळे सिंधुदुर्ग जिल्ह्यासह कोकणात व इतर जिल्ह्यात भारत दूर संचार निगम व भ्रमणध्वनीला नेटवर्क उपलब्ध होत नसणे त्यामुळे तेथे येणाऱ्या पर्यटकांची संख्या कमी असणे, सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील चिपी येथील विमानतळाचे काम पूर्ण होऊनही अद्याप विमानसेवा सुरू न होणे, रत्नागिरी येथील विमानतळाची क्षमता वाढविण्याची आवश्यकता, कोकणातील मुख्य पीक असलेले भात, काजू, आंबा, फणस, नारळ, सुपारी इत्यादी पिके अवकाळी पावसामुळे नष्ट होत असल्यामुळे बाधीत शेतकऱ्यांना नुकसानभरपाई देण्याची आवश्यकता असणे, तसेच कोकणामध्ये फळ पिकांसाठी फळ प्रक्रिया उद्योगांना चालना देण्यासाठी शासनाने ठोस निर्णय घेण्याची आवश्यकता, कोकणपट्टीकडे राज्याला आर्थिक बळ देण्याची क्षमता असताना अपुऱ्या निधीमुळे आणि उत्तम नियोजनाअभावी हा भाग जाणूनबुजून दुर्लक्षित ठेवण्यात येत असल्याची भावना कोकणातील जनतेच्या मनात वाढीस लागणे, कोकणातील छोटे-मोठे कारखाने, निरनिराळ्या औद्योगिक वसाहती बंद पडल्यामुळे बेकारीचा प्रश्नही मोठ्या

प्रमाणावर निर्माण होणे, कोकणाच्या विकासासाठी व उन्नतीसाठी उपाययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता व यावर शासनाने केलेली उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

आठ : अर्धा-तास चर्चा — म.वि.प. नियम १२ अन्वये (बैठकीच्या शेवटी) —

(१) **श्री.रामदास आंबटकर, प्रा.अनिल सोले, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.**

"गडचिरोली जिल्हयातील ३६ प्राथमिक आरोग्य पथकाचे आरोग्य केंद्रात रूपांतर करण्याचा प्रस्ताव शासनाकडे मागील ८ वर्षांपासून प्रलंबित असणे, तसेच वैरागड (ता.आरमोरी) आरोग्य केंद्रांतर्गत ४७ हजार लोकसंख्या असून या केंद्रांतर्गत पळसगांव येथील प्राथमिक आरोग्य पथकाचे रूपांतर आरोग्य केंद्रात करण्याबाबतचा प्रस्ताव त्याचप्रमाणे पारडी (ता.गडचिरोली), येवली वेलगूर (ता.अहेरी), जारांवडी (ता.एटापल्ली), पूरांडा (ता.कुरखेडा), चारभट्टी या प्राथमिक आरोग्य पथकाचे प्रस्ताव आरोग्य केंद्रात करण्याबाबत सादर केले जाणे, तेथील नागरिकांना उपचारासाठी २५ ते ३० कि.मी. अंतरावर असलेल्या प्राथमिक आरोग्य केंद्रात जावे लागत असणे, सदर भाग नक्षलप्रभावी असून रस्ते योग्य नसणे, पूलाच्या समस्या, तसेच वाहनाची सुविधा नसल्याने आरोग्य केंद्रावर पायी जावे लागत असणे, त्यामुळे रस्त्यावरच रुग्णाचा मृत्यू होणे, दोन प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे अंतर २५ कि.मी. नसावे असा शासनाचा निकष असून प्राथमिक आरोग्य पथकाचे प्राथमिक आरोग्य केंद्रात रूपांतर करण्याची बाब, अंतर व लोकसंख्या निकषामुळे प्रलंबित ठेवण्यात आली असून सदर जिल्हा आदिवासी बहुल नक्षलप्रभावी दुर्गम असल्यामुळे सदर निकषाचा आधार न घेता नागरिकांच्या सुविधेचा विचार होणे गरजेचे असणे, परिस्थिती अभावी रुग्णांना वैदिक/मांत्रिक यांच्याकडून उपचार करण्याची वेळ येणे, आदिवासी व दुर्गम भागाकरीता कोटयवधी रूपये निधी उपलब्ध होवूनही आरोग्य सेवेच्या अपूऱ्या सोयीमुळे आदिवासी भागातील रुग्णाचे हाल होत असल्याने प्राथमिक आरोग्य पथकाचे प्राथमिक आरोग्य केंद्रात रूपांतर करण्याच्या प्रस्तावास मान्यता देवून सोयी सुविधा व निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) **सर्वश्री सदाशिव खोत, प्रविण दरेकर, महादेव जानकर, वि.प.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.**

"मागील शासनाने ३ वर्षात राज्यात ५० कोटी वृक्ष लागवड मोहिम राबविली असणे, पर्यावरणासंबंधीचे प्रश्न, ग्लोबल वार्मिंग यांच्या पार्श्वभूमीवर वृक्षाच्छादन ३३ टक्के वाढविण्यासाठी ही वृक्ष लागवड मोहिम राबविण्यात येणे, ही

मोहिम कायम सुरु ठेवण्याची आवश्यकता असल्याने काही लोकप्रतिनिधींनी या वृक्ष लागवड मोहिमेची चौकशी करण्याची मागणी केली असून ही चौकशी सचिव वने यांच्यामार्फत करण्याची त्यांची मागणी असणे, ही वृक्ष लागवड मोहिम एकट्या वनविभागाने राबविली नसून त्यात विविध ४० विभागांचा समावेश असणे, त्यामुळे सदर चौकशी उच्च न्यायालयाच्या निवृत्त न्यायाधीशांच्या अध्यक्षतेखालील समितीमार्फत करण्याची आवश्यकता असणे, तसेच यासंदर्भात श्वेतपत्रिका प्रसिध्द करण्याची आवश्यकता असून या विषयावर सखोल चर्चा व्हावी व योग्य तोडगा निघण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

विधान भवन :
मुंबई,
दिनांक : ४ मार्च, २०२०.

राजेन्द्र भागवत,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.